

Directie Juridische Zaken
Afdeling Bestuursrecht

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.minbuza.nl

Contactpersoon
G.H. van den Borne

T 070 - 348 41 85
F 070 - 348 60 00
geert-vanden.borne@minbuza.nl

Onze referentie
MinBuza-2012.16959

Bijlage(n)
div.

Datum 25 juli 2012
Betreft Uw Wob-verzoek van 18 mei 2002

Bij brief van 18 mei 2012 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) verzocht om informatie. U verzocht om openbaarmaking van documenten over 'de door Nederlandse regering bij de Amerikaanse rechtbank ingediende amicus curiae brief in de zaak Kiobel et al versus Royal Dutch Petroleum & Co et al'.

Bij brief van 11 juni 2012 heeft u een tweede Wob-verzoek ingediend waarbij u verzocht om informatie over de uitvoering van de 'Ruggie principles' vanaf 1 januari 2010. Daarbij verzocht u tevens uw eerdere verzoek inzake de Kiobel zaak uit te breiden tot diezelfde periode. Deze uitbreiding van de periode, alsmede het deel van uw tweede verzoek gericht op documenten over discussies en overleg over het al dan niet ingrijpen door Nederland en de daarbij gemaakte afweging (Alien Tort Statute en Ruggie principles), wordt meegenomen in de onderhavige beslissing.

Ingevolge artikel 3, eerste lid van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie, neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid, richten tot een bestuursorgaan. Ingevolge het vijfde lid van dat artikel wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Naar aanleiding van uw verzoek merk ik het volgende op. Op 3 februari 2012 hebben Nederland en het Verenigd Koninkrijk gezamenlijk een amicus curiae brief ingediend bij het Amerikaanse Hooggerechtshof in verband met een civielrechtelijke actie van een aantal Nigeriaanse burgers tegen Royal Dutch Petroleum. Zoals toegelicht in de brief aan de Tweede Kamer van 26 maart 2012 is daarvoor gekozen vanwege de bezorgdheid over de toepassing van de Amerikaanse Alien Tort Statute, op activiteiten buiten de Verenigde Staten die geen wezenlijk verband houden met dat land. Het doel was het Amerikaanse Hooggerechtshof te attenderen op de extraterritoriale toepassing van Amerikaanse wetgeving zonder basis in het internationale recht. Dit is nadelig voor Nederlandse onderdanen, zoals Nederlandse bedrijven die gebaat zijn bij

rechtszekerheid en de voorspelbaarheid van juridische verplichtingen bij zakelijke activiteiten in de Verenigde Staten.

Directie Juridische Zaken
Afdeling Bestuursrecht

Over dit onderwerp beschikt de directie Juridische Zaken van het ministerie over een dossier. Het dossier bevat de navolgende documenten:

Datum
25 juli 2012

Onze referentie
MinBuZa-2012.16959

Periode: november 2011 – begin februari 2012

1. Contact (emailwisseling in de periode half november, in december 2011, in januari en begin februari 2012) tussen ambtenaren van het ministerie en vertegenwoordigers van het Verenigd Koninkrijk, waaronder de ingeschakelde advocaat (hierna: VK), en andere landen over het sturen van een amicus curiae brief.
2. Contact tussen Shell en het ministerie (brief Shell 22 december 2011 / brief Buitenlandse Zaken 6 februari 2012 / brief Shell 14 februari 2012 en emailwisseling van 2-4 januari 2012).
3. Interne emailwisseling en interne (juridische) advisering in de periode half november en december 2011, en in januari en begin februari 2012 over het sturen van een amicus curiae brief.
4. Emailwisselingen tussen ambtenaren van het ministerie en ambtenaren van met name het ministerie van EL&I in de periode half november, in december 2011, in januari en begin februari 2012 over het sturen van een amicus curiae brief.
5. De amicus curiae brief, als ook concepten daarvan.

Periode: begin februari 2012 – juni 2012

6. Contact (email) tussen ambtenaren van het ministerie en vertegenwoordigers van andere landen (met name de VS en het VK) in februari 2012 naar aanleiding van de brief.
7. Antwoord van 26 maart 2012 op Kamervragen van het Tweede Kamerlid De Lange, interne advisering over de beantwoording, conceptversies van de antwoorden, alsmede interne emailwisselingen en emailwisselingen tussen ambtenaren van BZ en EL&I daarover.
8. Interne contacten (emails en berichten) en advisering over de verdere voortgang van de Kiobel-zaak en de tweede amicus curiae brief in de periode maart – juni 2012.
9. Contacten tussen ambtenaren van het ministerie en ambtenaren van de ministeries van EL&I en V&J over de verdere voortgang van Kiobel-zaak en de tweede amicus curiae brief in de periode maart – juni 2012.
10. Contacten tussen ambtenaren van het ministerie en vertegenwoordigers van verschillende landen (m.n. VK en in EU-verband) over de verdere voortgang van de Kiobel-zaak in de periode maart – juni 2012.

11. Voor het overige bevat het dossier veel afschriften van openbare stukken uit de in Amerika aanhangige zaak, kopieën van toepasselijke regelingen en literatuur ter zake als ook in de media verschenen berichten.

Directie Juridische Zaken
Afdeling Bestuursrecht

Datum
25 juli 2012

Onze referentie
MinBuZa-2012.16959

Ten aanzien van deze documenten merk ik het navolgende op.

De documenten genoemd onder '1' betreffen de communicatie tussen ambtenaren en vertegenwoordigers van andere landen (met name het VK). Bijgaand treft u afschrift van een brief van de advocaat (van het VK) waarbij afschriften van de amicus curiae brief zijn toegezonden aan het ministerie. De daarin opgenomen naam van een ambtenaar heb ik op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob onleesbaar gemaakt. Ik acht het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zwaarder wegen dan het publiek belang bij openbaarmaking. De overige documenten genoemd onder '1' betreffen de vertrouwelijke communicatie (emailwisseling) tussen Nederland en andere landen (met name het VK) en bevatten gedachtenwisselingen over de amicus curiae brief. Deze documenten maak ik niet openbaar. Ik voorzie dat openbaarmaking hiervan de betrekkingen met deze landen zou kunnen schaden. Ik wens te voorkomen dat het internationale contact stroever zal gaan lopen, met als gevolg bijvoorbeeld dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal overleg met het VK en andere landen of organisaties (in het algemeen en de Kiobel-zaak in het bijzonder), moeilijker zou gaan dan voorheen, of dat men in die landen of internationale organisaties minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen. Ik acht het belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob in dit geval zwaarder wegen dan het publieke belang bij openbaarheid van informatie.

De documenten genoemd onder '2' betreffen communicatie tussen het ministerie en Shell. De brieven van 6 februari 2012 en 14 februari 2012 alsmede de emailwisseling van 2-4 januari 2012, maak ik hierbij openbaar behoudens het navolgende. In deze documenten heb ik op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob de namen van betrokkenen onleesbaar gemaakt. Ik acht het belang van de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer zwaarder wegen dan het publiek belang bij openbaarmaking.

Tevens heb ik in de emailwisseling van 2-4 januari 2012 en in de brief van 14 februari 2012 enkele passages onleesbaar gemaakt. Deze passages alsmede de brief van Shell van 22 december 2011 zal ik niet openbaar maken. Ik overweeg daarbij dat Shell in deze correspondentie met het ministerie informatie vertrouwelijk aan de overheid heeft verstrekt. De correspondentie heeft betrekking op een lopende rechtszaak van Shell en geeft inzicht in de processtrategie van Shell. Openbaarmaking van deze informatie kan de procespositie van Shell schaden. Het openbaar maken van die informatie zou Shell dan ook onevenredig benadelen. Ik overweeg daarbij tevens dat ik het een publieke belang acht dat Nederlandse bedrijven, verwickeld in een juridische procedure in het buitenland, zich niet geremd voelen over die procedure in contact te treden met de Nederlandse overheid en daarover dan ook vertrouwelijk kunnen communiceren. Gelet op het voorgaande acht ik het te beschermen belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob in dit geval zwaarder wegen dan het publiek belang bij openbaarheid van informatie.

De documenten genoemd onder '3' betreffen interne emailwisseling en (juridische) adviezen en notities van ambtenaren van het ministerie over de amicus curiae brief. Deze documenten zijn opgesteld ten behoeve van het intern beraad op het ministerie en bevatten de persoonlijke beleidsopvattingen van betrokkenen. Op grond van het bepaalde in artikel 11 van de Wob zal ik deze niet openbaar maken.

De documenten genoemd onder '4' betreffen emailwisselingen tussen ambtenaren van het ministerie en ambtenaren van met name het ministerie van EL&I. Deze documenten zijn opgesteld ten behoeve van het interne beraad binnen de rijksoverheid en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen van de betrokkenen. Op grond van het bepaalde in artikel 11 van de Wob zal ik deze niet openbaar maken.

De documenten genoemd onder '5' betreffen enerzijds de amicus curiae brief en anderzijds conceptversies daarvan. De amicus curiae brief zelf is openbaar en publiek te raadplegen (zie bijvoorbeeld: http://www.americanbar.org/publications/preview_home/10-1491.html). Voor zover de concepten van deze brief afwijken van de uiteindelijke versie betreffen het persoonlijke beleidsopvattingen opgenomen in stukken bestemd voor intern beraad. Op grond van het bepaalde in artikel 11 van de Wob zal ik deze niet openbaar maken.

De documenten genoemd onder '6' betreffen het vertrouwelijk contact tussen vertegenwoordigers van Nederland en andere landen (met name de VS en het VK) naar aanleiding van de brief. Openbaarmaking daarvan zou de betrekkingen tussen Nederland en deze landen kunnen schaden. Ik wens te voorkomen dat het internationale contact stroever zal gaan lopen, met als gevolg bijvoorbeeld dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal overleg met het VK, de VS en andere landen of organisaties (in het algemeen en de Kiobel-zaak in het bijzonder), moeilijker zou gaan dan voorheen, of dat men in die landen of internationale organisaties minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen. Ik acht het belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a van de Wob in dit geval zwaarder wegen dan het publieke belang bij openbaarheid van informatie.

De documenten genoemd onder '7' betreffen enerzijds Kamervragen en antwoorden en anderzijds de interne ambtelijke voorbereiding daarvan. De vragen en de antwoorden zijn openbaar en publiek te raadplegen (bijv. via www.overheid.nl). De ambtelijke voorbereiding van de antwoorden (BZ-intern en het contact met EL&I) betreffen documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad met daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Op grond van het bepaalde in artikel 11 van de Wob zal ik deze niet openbaar maken.

De documenten genoemd onder '8' betreffen interne emails en berichten en advisering over de verdere voortgang van de Kiobel-zaak en de tweede amicus curiae brief. Bijgaand treft u aan een door de Ambassade te Washington opgesteld intern verslag inzake de zitting van 28 februari 2012 in de Kiobel-zaak. Tevens treft u een passage aan inzake Kiobel en MVO uit een door het departement opgesteld intern verslag van het Kamerdebat van 16 april 2012 over mensenrechten. De overige passages uit dat verslag die informatie bevatten die niet onder uw Wob-verzoek valt zijn wit gemaakt. In deze documenten is voorts

een aantal passages onleesbaar gemaakt. Deze passages betreffen persoonlijke beleidsopvattingen (inschattingen en duidingen) van de opstellers van deze verslagen. Op grond van het bepaalde in artikel 11 van de Wob zal ik deze passages niet openbaar maken. In deze documenten heb ik eveneens (op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob) de namen van betrokken ambtenaren onleesbaar gemaakt. Ik acht het belang van de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer zwaarder wegen dan het publiek belang bij openbaarmaking. De tweede amicus curiae brief is eveneens openbaar (zie verwijzingen in de brief van de minister van Buitenlandse Zaken aan de Tweede Kamer van 28 juni 2012, 2011-2012, 26485, nr. 143). De overige documenten over de verdere voortgang van de Kiobel-zaak en de tweede amicus curiae brief (m.n. emailwisselingen en concepten) zijn opgesteld ten behoeve van het intern beraad op het ministerie en bevatten de persoonlijke beleidsopvattingen van betrokkenen. Op grond van het bepaalde in artikel 11 van de Wob zal ik deze niet openbaar maken.

Directie Juridische Zaken
Afdeling Bestuursrecht

Datum
25 juli 2012

Onze referentie
MinBuZa-2012.16959

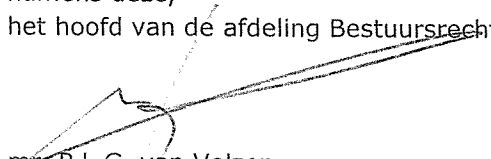
De documenten genoemd onder '9' betreffen emailwisselingen tussen ambtenaren van het ministerie en ambtenaren van het ministerie van EL&I en V&J over de verdere voortgang van de Kiobel-zaak en de tweede amicus curiae brief. Deze documenten zijn opgesteld ten behoeve van het interne beraad binnen de rijksoverheid en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen van de betrokkenen. Op grond van het bepaalde in artikel 11 van de Wob zal ik deze niet openbaar maken.

De documenten genoemd onder '10' betreffen het vertrouwelijk contact tussen vertegenwoordigers van Nederland, en andere landen (m.n. het VK en in EU verband). Openbaarmaking daarvan zou de betrekkingen tussen Nederland en deze landen kunnen schaden. Ik wens te voorkomen dat het internationale contact stroever zal gaan lopen, met als gevolg bijvoorbeeld dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal overleg (in het algemeen en de Kiobel-zaak in het bijzonder), moeilijker zou gaan dan voorheen, of dat men in die landen minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen. Ik acht het belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a van de Wob in dit geval zwaarder wegen dan het publieke belang bij openbaarheid van informatie.

De documenten genoemd onder 11 betreffen openbare en publiek toegankelijke documenten die niet onder het bereik van de Wob vallen.

Op de overige onderdelen van uw tweede Wob-verzoek (van 11 juni j.l.) zal een afzonderlijk besluit worden genomen.

De minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Bestuursrecht van de directie Juridische Zaken,

mr. P.L.G. van Velzen

Tegen dit besluit kan binnen zes weken na verzending van het besluit schriftelijk bezwaar worden aangetekend bij de Minister van Buitenlandse Zaken (t.a.v. DJZ/BR), postbus 20061,

2500 EB Den Haag. Het bezwaarschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn ondertekend en tenminste bevatten: naam en adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaarschrift berust. Zo mogelijk dient een kopie van het bestreden besluit te worden bijgevoegd

Directie Juridische Zaken
Afdeling Bestuursrecht

Datum
25 juli 2012

Onze referentie
MinBuZa-2012.16959

BAKER & MILLER PLLC

Wickel
2006

SUITE 300
2401 PENNSYLVANIA AVE., N.W.
WASHINGTON, D.C. 20037
TELEPHONE: (202) 663-7820
FACSIMILE: (202) 663-7849

February 6, 2012

[Redacted]

Ministry of Foreign Affairs
P.O. Box 20061
2500 EB The Hague
Netherlands

Re: *Kiobel v. Royal Dutch Petroleum Co., et al*

Dear [Redacted]

I enclosed two printed copies of the UK-Netherlands brief file on February 3rd. If you would like additional copies please let me know.

It has been a real pleasure working with you on this.

Kind regards.

Yours sincerely,

[Redacted Signature]

Enclosures

Ministry of Foreign Affairs

[Redacted]
[Redacted]
Royal Dutch Shell plc
Carel van Bylandtlaan 16
2596 HR Den Haag

Postbus 20061
2500 EB The Hague
The Netherlands
www.minbuza.nl

Our reference
DJZ-IR 2012-011

Date 6 February 2012
Re Kiobel law suit before US Supreme Court / amicus curiae brief

Dear [Redacted]

In response to your letter of 22 December 2011, I can now inform you that the Kingdom of the Netherlands and the United Kingdom have filed the enclosed joint *amicus curiae* brief in the Kiobel law suit before the US Supreme Court.

Yours sincerely,

[Redacted signature]

[REDACTED]
Ministry of Foreign Affairs
P.O. Box 20061
2500 EB The Hague

[REDACTED]
Carel van Bylandtlaan 16
2596 HR The Hague
The Netherlands

[REDACTED]
Internet: <http://www.shell.com>

14 February 2012

Dear [REDACTED]

Kiobel Law Suit before US Supreme Court/amicus curiae brief

Thank you for your letter of 6 February 2012 enclosing a copy of the amicus curiae brief filed in the Kiobel law suit on behalf of the Kingdom of the Netherlands and United Kingdom

[REDACTED]
Yours sincerely,

From: [redacted]
Sent: woensdag 4 januari 2012 14:21
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: RE: [redacted]

Beste [redacted],

In de Rio Tinto zaak heeft Rio Tinto het Amerikaanse Hooggerechtshof verzocht om vier vragen, met inbegrip van de drie hieronder door jou genoemde vragen, met betrekking tot de ATS in behandeling te nemen. Australië en het VK ondersteunen het verzoek van Rio Tinto met betrekking tot twee van de vier vragen. Het gaat om de hieronder genoemde eerste vraag en een vraag over de uitputting van lokale rechtsmiddelen. Deze twee vragen betreffen de extraterritoriale toepassing van de ATS.

Het Hof moet nog een besluit nemen over het verzoek van Rio Tinto. Indien het Hof zou besluiten om een of meer van de vragen van Rio Tinto in behandeling te nemen, bestaat de gelegenheid voor staten om een *amicus curiae* brief in te dienen met betrekking tot de inhoudelijke aspecten van die vragen. [redacted]

Groet,
[redacted]

From: [redacted]
Sent: maandag 2 januari 2012 18:45
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: [redacted]

Beste [redacted]

Ik kom graag nog even terug op ons overleg op 22 december waarin de evt. mogelijkheid van een *amicus curiae* brief aan de orde kwam ten aanzien van kortweg een of meer van de volgende drie vragen: [redacted]

[redacted]

In dit verband vraag ik graag jouw aandacht, voor zover niet reeds bekend, voor de gezamenlijke 'brief' van de Britse en Australische regering in de Rio Tinto zaak eveneens voor het Amerikaanse Hooggerechtshof. In deze 'brief' hebben deze regeringen naar verluidt een duidelijk standpunt ingenomen. [redacted] Beide regeringen zouden o.m. hebben aangegeven van mening te zijn dat zulke vermeende mensenrechtenschendingen dienen te worden behandeld in een daarvoor 'geschikt' (lees: internationaal) forum en op basis van het internationale recht (dwz niet via het doorgeefluik van nationale wetgeving). Rechtbanken van het betreffende land dienen naar het oordeel van Londen en Canberra geen rechtsmacht aan zich te trekken in zaken die niet of nauwelijks samenhangen met dat land. [redacted]

[redacted] Naar ik begrijp werd dit standpunt ingenomen op basis van een aantal door betreffende regeringen zelf aan het Hooggerechtshof voorgelegde vragen.

Groot,

[REDACTED]

Shell International B.V.

The Hague, The Netherlands - Trade Register no. 27155369

Correspondence: PO Box 162, 2501 AN The Hague - NL

Office: Carel van Bylandtlaan 16, 2596 HR The Hague - NL

[REDACTED]

Internet: <http://www.shell.com>

Terug

29 februari 2012

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtenverkeer

~~Rijks Intern~~

Verenigde Staten van Amerika - Bedrijfsleven - Shell vs Kiobel: bedrijfsbelangen, mensenrechten en de lange arm van de Amerikaanse wet

Van : was-ea@minbuza.nl
 Verzonden op : 29 februari 2012 22:12
 Kenmerk : WAS-EA/2012/008
 Land/regio : Verenigde Staten van Amerika
 Thema : Bedrijfsleven

Bijlagen

transcript_Kiobel_vs_Shell__Supreme_Court.pdf (0.34 MB) → openbaar stuk

Samenvatting

Op 28 februari diende voor de *Supreme Court of the United States* een zaak tussen Esther Kiobel, weduwe van één van twaalf anti-Shell activisten die in 1995 het leven heeft gelaten door toedoen van het leger, en *Royal Dutch Petroleum* (Shell). Kiobel grijpt de *Alien Tort Statute* (ATS) aan om Shell voor het gerecht te slepen. De Ambassade was aanwezig bij deze *Oral Arguments* zitting, hoofdzakelijk omdat [redacted] samen met de Britten een *amicus curiae* brief hebben ingediend. De strekking van deze brief is dat bedrijven op grond van het internationaal recht niet aansprakelijk kunnen worden gesteld voor schendingen van mensenrechten. Daarnaast maakt Nederland zich zorgen om de extraterritoriale werking van de ATS in zaken waar beide partijen geen banden hebben met de VS. Zowel aanklager als aangeklaagde kreeg een half uur om te beargumenteren of buitenlandse multinationals verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor het schenden van mensenrechten buiten de VS.

Commentaar

[Large redacted area]

Bericht

1. Shell is op basis van het *Alien Tort Statute* (ATS) in het beklagdenbankje geroepen door mw. Esther Kiobel. DeATS geeft buitenlanders de mogelijk een zaak aan te spannen bij een Amerikaanse rechtbank bij overtreding van een internationale wet of verdrag. Deze wet stamt uit 1789 en werd tot de jaren '80 nooit toegepast. De Kiobel zaak betreft een civielrechtelijke procedure voor een schadevergoeding wegens vermeende medeplichtigheid van Shell bij de schending van mensenrechten door de Nigeriaanse regering in Ogoniland. De strekking is niet zozeer dat Shell wordt beschuldigd van het schenden van mensenrechten: de zaak is meer principiële van aard. Centrale vragen zijn of de jurisdictie van Amerikaanse rechtbanken zich uitstrekt tot buiten de landsgrenzen wanneer beide partijen niet de Amerikaanse nationaliteit hebben en of bedrijven op grond van het internationaal recht verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor het schenden van mensenrechten.

2. De extraterritoriale toepassing van Amerikaanse wetgeving baart Nederland al langer zorgen. Wij zijn [redacted] niet de enigen. De Britse en Duitse overheid, evenals de Zwitsers houden er dezelfde mening op na. Daarnaast is de U.S.

Chamber of Commerce op onze hand evenals verschillende multinationals. De Obama administratie heeft echter met een *amicus curiae* brief duidelijk het argument ingebracht dat bedrijven wel degelijk verantwoordelijk gehouden zouden moeten kunnen worden voor het schenden mensenrechten.

3. In 2009 is een identieke zaak aangespannen tegen Shell door de protestleider Ken Saro-Wiwa van Ogoniland; dit resulteerde in een schadevergoeding van \$15,5 miljoen voor de aanklagers en de inwoners van Ogoniland. Deze schikking werd bereikt na 13 jaar juridisch getouwtrek in een Federale rechtbank in New York. Shell ontkent overigens enige betrokkenheid bij de executies en het schenden van mensenrechten maar onderkent dat de aanklagers en inwoners van Ogoniland onnodig hebben geleden. In de Kiobel zaak is het overigens zo dat het *Supreme Court* alleen zal beslissen of de zaak doorgang kan vinden binnen het Amerikaanse juridische systeem. Het hoogste rechtsorgaan van de V.S. stelt doorgaans het raamwerk vast waarbinnen een wet geïnterpreteerd moet worden. Uitspraken gedaan door dit hof zijn leidend voor verdere rechtsgang binnen het Amerikaanse juridisch systeem. Het *Supreme Court* bestaat uit een *Chief Justice* en acht *Associate Justices* die zijn genomineerd door de President en voor het leven benoemd door de Senaat. Om tot een uitspraak te komen is een meerderheid van vijf stemmen genoeg. Momenteel bestaat het ensemble uit vier liberale en vijf conservatieve rechters, waarvan de gematigde *Associate Justice* Anthony Kennedy vaak de doorslaggevende stem heeft.

4. Tijdens *Oral Arguments* beperkte de argumentatie van de aanklager zich tot de morele kwestie dat de ATS gedefinieerd wordt door handelingen. Wanneer een handeling norm overtredend is dan moet de actienemer, ongeacht de rechtelijke status van deze entiteit, gestraft worden. Met name de conservatieve *Associate Justice* Antonin Scalia deed rake klappen uit door te stellen dat de haren van de internationale gemeenschap - waarin Nederland en het Verenigd Koninkrijk specifiek werden genoemd - recht overeind gaan staan mocht de ATS ook bedrijven omvatten. Advocaat Paul Hoffman diende van repliek door namens de Nigerianen te beargumenteren dat het er een semantisch aspect kleeft aan deze discussie: waarom zou het congres ten tijde van het ontwerp van de wet zich alleen willen toespitsten op individuen? Er is wel degelijk een rol weggelegd voor corporaties. Zij moeten als rechtspersoon ook verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor hun daden. Conservatieve *Associate Justice* Samuel Alito reageerde zeer kritisch en opperde dat wanneer het de bedoeling was van het congres om ook bedrijven in de vergelijking mee te nemen, zij dit hadden gedaan door de term individu te vervangen door persoon, een term die individuen en rechtspersonen met uitzondering van soevereine staten omvat.

5. De aangeklaagden verscholen zich achter het feit de ATS gefocust is op het individu, niet op bedrijven. Wanneer er over mensenrechten gesproken wordt dan praten we over individuen, aldus Advocaat Kathleen M. Sullivan namens Shell. Ze ging verder door te stellen dat de normen binnen het mensenrechtenkader betrekking hebben op individuen: bedrijven kunnen op basis van het internationaal recht niet op deze wijze berecht worden. Sullivan haalde als voorbeeld Nazi Duitsland aan: de oorlogscriminelen die misdaden tegen de menselijkheid hadden gepleegd werden afzonderlijk gestraft, niet de natie als geheel. Sleep dus niet het bedrijf voor de rechter, maar zoom in op de daadwerkelijke daders en trek deze uit de context. Verder borduurde ze voort op de notie van Scalia door te stellen dat een uitspraak in het voordeel van Kiobel kwaad bloed zal zetten bij twee van Amerika's grootste bondgenoten, te weten Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Het belang van de door ons ingediende *amicus curiae* brief werd dus wederom onderstreept.

6. Verwacht wordt dat de rechtbank eind juni uitspraak zal doen.

NB. zie transcript in de bijlage

Berichtgegevens

Aan : dij-ir; dwh-nm; bpz; [redacted]
 Opsteller : [redacted] was-cdp; was-jbz; was-pa; beb; [redacted] dmh-mr; dde
 Afgestemd : [redacted]
 Type : Beleids
 Prioriteit : Routine
 Rubricering : Rijks-Intern
 Categorie : Verslag/Info

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Terug

18 april 2012

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtenverkeer

~~DZ-Vertrouwelijk~~

Tweede Kamer - Mensenrechten - Kamerdebat mensenrechten: effectief beleid staat centraal

Van : dmh@minbuza.nl
Verzonden op : 18 april 2012 16:02
Kenmerk : DMH/MR 263-2012
Forum : Tweede Kamer
Thema : Mensenrechten

Bijlagen

Pilot_godsdienstvrijheid.pdf (0.05 MB)
3_Pilot_receptorbenadering.pdf (0.05 MB)
Stand_van_Zaken_MR_beleid.pdf (0.07 MB)
Mensenrechtenrapportage_2011_definitieve_versie.docx (0.15 MB)

} Openbare stukken

Samenvatting

- Kamer bezorgd over positie religieuze minderheden en discussie over landenkeuze voor pilot godsdienstvrijheid.
- Kritiek op functioneren Mensenrechtenraad waarbij enkele partijen twijfelden aan NL kandidatuur.
- Den Haag eerste Shelter City voor noodopvang mensenrechtenverdedigers, toegezegd ook andere EU-landen te motiveren in opzet Shelter Cities.
- Minister zegde verdere landselectie voor mensenrechtenfonds toe (nu 52 landen).

Commentaar

Bericht

Op 16 april vond het nota-overleg mensenrechten plaats. De agenda bevatte ondermeer de stand van zakenbrief mensenrechtenbeleid, de mensenrechtenrapportage, een brief over de receptorbenadering en de pilot vrijheid van godsdienst en levensovertuiging (stukken in bijlage).

Receptorbenadering

Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging

Internetvrijheid

Mensenrechtenverdedigers

Mensenrechtenfonds

VN Mensenrechtenraad

Vrouwenrechten

EU

MVO

19. Vooral PvdA, GroenLinks en CU besteedden aandacht aan MVO. Volgens PvdA en GroenLinks schaarde de regering zich achter Shell in de civiele zaak bij het Amerikaanse Hooggerechtshof ('Kiobel'), en druist dit in tegen de Ruggie-beginselen en de motie Peters over *due diligence*. De partijen willen van de minister weten of hij onverkort vasthoudt aan de Ruggie-richtlijnen. CU wil weten of de minister bereid is de bijdrage aan de Child Labour Free zones, die eind dit jaar afloopt, te verlengen.

20. De minister geeft in zijn reactie aan dat de amicus curiae-brief ingediend bij het Amerikaanse Hooggerechtshof is verstuurd omdat de regering zorgen heeft over de extraterritoriale toepassing van Amerikaanse wetgeving zonder dat er een wezenlijk verband is met de VS. Hij benadrukt dat Nederland onverkort vasthoudt aan de Ruggie-richtlijnen. Over het verlengen van de bijdrage aan het project inzake kinderarbeid-vrije zones doet de Minister nog geen toezegging. De motie ingediend door CU (mede-indieners PvdA, D66, GroenLinks) met verzoek aan de regering in kaart te brengen hoe zij vormgeeft aan de 'duty to protect' en 'access to remedy' werd door de minister ontraden. NL werkt aan actieplan.

Overige Onderwerpen

Berichtgegevens

Aan : com; bs; b; ptr; dhf; dec; vci; dso; ice; bpz; dme; dcm; dmh; cvb; dvb; hdpo; djz; or; cbi; iob; acd; ps; die; avt; bsg; aiv; tis; isb; dde; dgpz; dvf; dwh; plv-dgis; dgis; dges; daf; fez; m; plv-dgpz; s; dam; dao; dkp; dgcb; plv-dges; deu; did; cio; regionalisering; gev-cd; buj; ast; teh; bad; doh; jba; nyv; kab; vil; pri; nic; wen; bel; nde; std; car; ath; sof; prm; pek; sto; bra; bue; gev; hav; val; man; stg; tal; lap; ban; dha; mng; tbi; pra; bkr; mex; bog; jak; sko; por; tok; lim; han; bdp; osl; gua; sin; col; seo; btl; lju; str; tir; kie; dub; lux; bru; rom; mos; bli; bre; zag; brn; ram; tai; nai; bam; cot; riy; amm; rab; tel; alg; abu; saa; sar; sjo; rof; kai; wel; wev; war; vat; wec; acc; bei; kha; tun; dar; har; dak; abj; lis; kop; pao; mad; tri; lus; oua; pre; dmc; lua; map; mus; pau; par; lon; rig; kss; ott; kig; can; hel; kll; kwe; was; add; ben; isl; opcw; kam; ank; bre-psc; pan; pan-cdp; jub; sfn; bom; hcm; sao; hon; gnz; tor; ant; rio; mun; alm; pet; tai; dba; van; sha; syd; kaa; mia; mil; nyc; osa; dus; chi; ist; ora; wil; phi; rso-nam; rso-chi; rso-azi; rso-opl; rso-weu; rso-zaf; rso-zma; rso-mio; rso-oeu; rso-naf

Opsteller
Afgestemd

Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : BZ-Vertrouwelijk
Categorie : Algemene Instructie/Info
Referte : Nota Overleg Mensenrechten

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken